

Una ocasió perduda

El Ministeri d'Indústria, mitjançant la decisió del consell de ministres del passat 5 de desembre, ha efectuat la tria de les Zones d'Urgent Reindustrialització a nivell del conjunt de l'estat. Aquestes han estat, com és sabut, Galícia (Vigo i el Ferrol), Astúries (Gijón, Langreo, Mieres, Avilés), la badia de Cadis, els cinturons industrials de Madrid i Barcelona i la zona de la ria de Bilbao.

Evidentment, no podem discutir la necessitat que aquests territoris tenen d'accions urgentment reindustrialitzadores, ateses les elevades taxes d'atur, agreujades per la crisi dels models industrials i els conseqüents efectes de la reestructuració d'importants sectors (naval, tèxtil, gamma blanca, etcètera...).

Amat SÀNCHEZ
i Miquel TORREJÓN

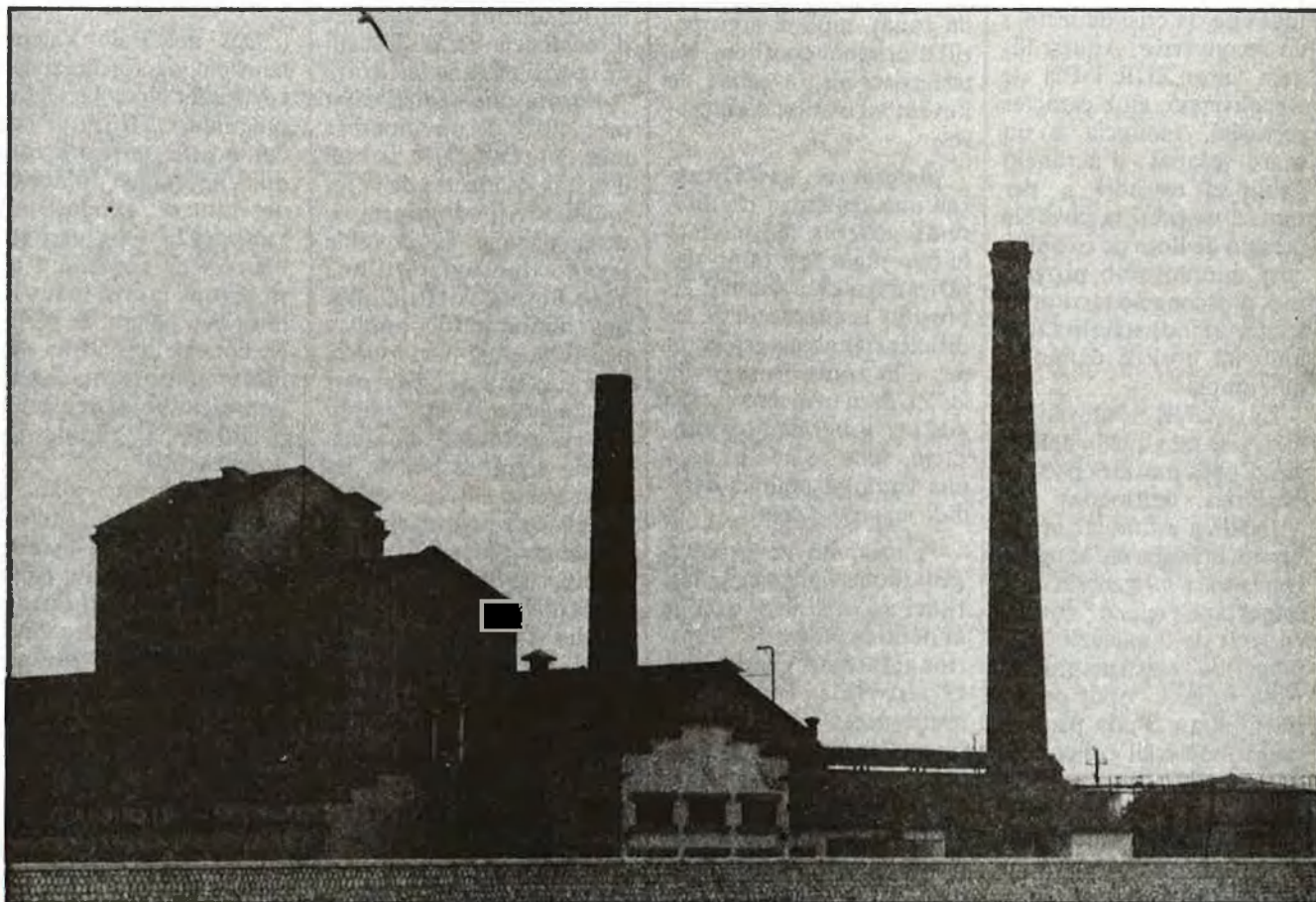
Ara bé, aquest criteri no pot entendre's com a restricció, ja que a l'Estat espanyol hi ha d'altres zones greument afectades per la crisi industrial i que, per tant, també necessiten accions de política econòmica que en propicien la reindustrialització urgent (i això sense considerar la qüestió de les zones endarrerides, sense projectes industrialitzadors o d'altre

tipus). Aleshores, cal preguntar-se quins han estat els elements que han decidit el govern per aquesta selecció i, particularment, per què el País Valencià no ha estat inclòs en aquesta tria, malgrat la indubtable crisi de la seua indústria.

¿Què son les ZUR?

Des del *Llibre Blanc de la Reindustrialització* fins

a les orientacions que, segons sembla, presidiran l'elaboració del futur decret regulador de les ZUR, passant per la Llei de Reconversió i Reindustrialització, es configura un concepte d'aquestes zones que, al nostre parer, no respon al significat de les sigles. En efecte, les ZUR es configuren com a tractaments de xoc per tal d'evitar caigudes fortes en

els nivells d'ocupació de les àrees especialment afectades per la crisi de sectors en reconversió. Aquest lligam entre ZUR i Pla de Reconversió, amb caràcter sectorial, renuncia a un marc global d'actuació sobre el territori i, per tant, a vincular la possible creació de llocs de treball a curt termini amb programes d'ordenació territorial i de reindustrialització amb un horitzó temporal més ampli.

Les ZUR esdevenen, així, poc més que la definició d'unes partides pressupostàries destinades pel MINER a estimular la inversió privada en aquelles zones on s'ha generat una important tensió social, enfront de l'aplicació dels plans de reestructuració. Això suposa l'oblit de les possibilitats d'una planificació industrial coherent i implica l'aplicació d'un instrument centralista allunyat de les possibilitats d'actuació de les comunitats autònomes (més pròxi-

mes a la realitat dels problemes específics de cada zona), amb el greu perill d'originar conflictes interterritorials, a causa de l'eventual trasllat d'empreses.

Malgrat tot, les ZUR seran una realitat, i els diferents governs autonòmics hi han jugat fort (amb significatives excepcions). És possible la superació de les deficiències abans esmentades i la transformació de les ZUR en instruments vàlids per a la reindustrialització, sempre que hi haja una voluntat política decidida en aquest sentit.

A més, les zones d'urgent industrialització constitueixen una nova eina de la política industrial, superior als actuals instruments territorials (polígons, grans àrees, etcètera), fet que en fa desitjable l'aplicació. Així, cap comunitat autònoma amb greus problemes industrials no pot permetre's el luxe de renunciar a aquest instru-

ment que, amb certes modificacions, pot possibilitar-los una major capacitat d'incidència en la solució de la crisi de cada territori.

Encara que hagués estat més positiu un nombre més elevat de ZUR, per tal d'evitar els efectes de la relocalització d'empreses, entenem que és possible fer-les funcionar d'una altra forma. Això implica una millor gestió pública dels recursos, un control dels mecanismes per part dels agents socials implicats i, sobretot, una actuació significativa de les comunitats autònomes (en la línia de vincular les ZUR al desenvolupament dels recursos propis de cada zona, amb un disseny diferenciat d'acord amb la realitat territorial on han d'inscriure's). En aquest sentit, el País Valencià ha perdut una possibilitat d'aplicar un instrument que, amb limitacions, podia haver tingut un impacte positiu sobre la crisi de la seua indústria.

El País Valencià: una dinàmica diferent

Des del País Valencià hauríem de formular-nos, en primer lloc, la següent pregunta: ¿Hi ha al llarg del nostre territori zones que necessiten d'accions urgentment reindustrialitzadores? Lògicament, haurem de respondre que sí, perquè la crisi industrial hi és ben palesa, la pèrdua de llocs de treball ha estat molt important i són imprescindibles actuacions decidides i ràpides en aquest sentit.

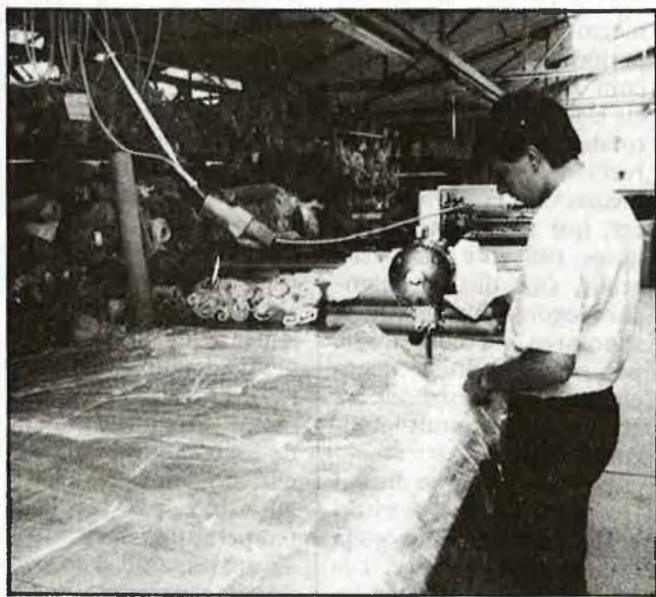
Evidentment, això no implica (amb un criteri realista) l'exigència de mesures d'aquest tipus per al conjunt del país (hi ha una diversitat de problemes que demanen mesures d'altre caire). Tanmateix, l'instrument ZUR (aplicat amb els criteris d'eficiència econòmica i social abans esmentats) hauria estat un pal·liatiu per als casos més greus, des del punt de vista industrial i territorial.

Sagunt hauria d'haver estat la primera ZUR valenciana, mitjançant la transformació de l'actual Zona de Preferent Localització Industrial, tal com havien assenyalat fonts del MINER i de la Generalitat. D'altra banda, també hi ha les comarques de l'Alcoià i de les Valls del Vinalopó, afectades per la crisi de sectors tradicionals de la indústria valenciana (tèxtil, juguina, calçat...) i la consegüent dinàmica de tancaments d'empreses, immersió vertiginosa de les activitats productives, extensió de l'atur (amb escasses possibilitats de recol·locació, ateses les característiques de l'estructura econòmica), etcètera...

Entenem, doncs, que

La política industrial valenciana renuncia a reconversions sectorials

Al País Valencià pesa la greu crisi dels sectors tradicionals

aquesta reestructuració espontània, al marge de la política industrial, les perspectives d'aquests sectors i, sobretot, les elevades taxes d'atur, justificaven el disseny d'una ZUR d'acord amb la problemàtica específica d'aquests territoris, especialment vinculada a una emersió racional de l'economia submergida i a una reconversió industrial efectiva.

La Generalitat no sols no ha defensat una ZUR per a aquestes comarques, sinó que, incomprensiblement, s'ha deixat arrabassar la de Sagunt (en contra de les expectatives creades pel govern central i l'administració valenciana, les quals s'han vist desmentides per la sorprenent decisió del Consell de Ministres). ¿Què hi ha succeït? El fet que la Generalitat

considera que al nostre país no hi ha cap zona necessitada d'una urgent reindustrialització en seria una primera explicació.

També és possible que pensen utilitzar-hi d'altres instruments (continuant en el cas de Sagunt amb l'actual zona de preferent localització industrial, d'incerts resultats a hores d'ara). En qualsevol cas, la Generalitat ha demostrat una total feblesa negociadora i de pressió sobre el govern central, la qual cosa contrasta amb la decidida actitud d'altres comunitats autònomes.

D'altra banda, aquesta qüestió, cal situar-la en el context d'una política industrial valenciana (fonamentalment definida al PEV) que renuncia a reconversions sectorials i que, especialment, banda actuacions que connecten política industrial i política territorial. Així, les úniques mesures que en aquest sentit es proposen són la potenciació de les zones de preferent localització industrial (Oriola, Sagunt, Elda, Requena-

Utiel), la qual cosa té, en general, poc a veure amb la realitat espacial de la crisi industrial al País Valencià.

Fet i fet, el que ens interessa destacar-ne, a tall de conclusió, és que la selecció de les ZUR ha fet palès, de nou, quina és l'orientació de la política industrial de la Generalitat i quin és el caire de les seues relacions amb el govern central.

Encara que les ZUR no estan configurant-se fins ara com l'instrument idoni per a la reindustrialització, és evident que la marginació del País Valencià d'aquest procés ha estat un fet negatiu, perquè s'afegeix a una dinàmica de política econòmica que planteja importants dubtes respecte a la capacitat de donar resposta als problemes reals de la indústria valenciana. En definitiva, podem afirmar que la reindustrialització del País Valencià (entre unes ZUR que no hi arriben i un PEV que no la impulsa decididament) és encara un procés per encetar.